A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. március 1-je *

A C-34/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia) a Bírósághoz 2005. január 31-én érkezett, 2005. január 26-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Maatschap J. en G.P. en A.C. Schouten**

és

a **Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, J. Klučka, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk, G. Arestis (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: P. Léger,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Maatschap J. en G.P. en A.C. Schouten képviseletében S. Dul accountant adviseur,

– a holland kormány képviseletében H. G. Sevenster és C. ten Dam, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében G. Kanellopoulos, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében G. de Bergues és A. Colomb, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében F. Erlbacher és T. van Rijn, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. június 22-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a marha- és borjúhús piacának közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1254/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 160., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 25. kötet, 339. o.) 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának és az egyes közösségi támogatási rendszerekre vonatkozó integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1992. december 23-i 3887/92/EGK bizottsági rendelet (HL L 391., 36. o.) 2. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a mezőgazdasági termelőket tömörítő Maatschap J. en G.P. en A.C. Schouten nevű társaság (a továbbiakban: Schouten) és a Minister van

Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (a holland mezőgazdasági, természetvédelmi és élelmiszerügyi miniszter, a továbbiakban: miniszter) között folyamatban lévő jogvita keretében nyújtották be, amelynek tárgya, hogy a miniszter elutasította a Schoutennek a hímivarú szarvasmarhák tartása után korábban benyújtott különleges támogatás iránti kérelmét.

Jogi háttér

3 Az 1254/1999 rendelet vezeti be a marhahústermelők felé történő közvetlen kifizetések rendszerét. E közvetlen kifizetések egyike a hímivarú szarvasmarhák tartása után járó különleges támogatás.

4 E tekintetben e rendelet 4. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az a termelő, aki gazdaságában hímivarú szarvasmarhákat tart, és ilyen igényt nyújt be, különleges támogatásra lehet jogosult. Ez éves támogatás formájában jár naptári évenként és gazdaságonként, a regionális felső határ által megszabott határok közt a (2) bekezdésben megadott korcsoportok mindegyikében legfeljebb 90 állatra.

(2) [...]

(3) A különleges támogatásra való alkalmasság feltétele, hogy:

a) minden állatot, amelyre a kérelem vonatkozik, egy később meghatározandó határidőig a termelőnél kell tartani, és ott hizlalni;

[...]"

5 Az 1254/1999 rendelet „[á]llománysűrűség" címet viselő 5. alszakaszában a 12. cikk (1) és (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A különleges támogatásra és anyatehénre vonatkozó támogatásra jogosultnak minősülő állatok összes számát behatárolja a gazdaságban évente és hektáronként két számosállategységben (SZÁE) megszabott állománysűrűség kritériumként való alkalmazása. Ezt az állománysűrűséget SZÁE egységekben [helyesen: SZÁE-ben] a gazdasági állatok számára fenntartott szálastakarmányt termő területre vetítve kell kifejezni, ahol szálastakarmányt termelnek a gazdaságban tartott állatok számára. Azonban az állománysűrűségi kritérium alkalmazása alól mentesülnek a termelők,

ha a birtokukon tartott és az állománysűrűség meghatározásánál figyelembe veendő állatok száma nem több, mint 15 SZÁE.

(2) A gazdaságban az állománysűrűség meghatározásánál figyelembe kell venni:

a) azokat a hímivarú szarvasmarhákat, anyateheneket és üszőket, juhokat és/vagy kecskéket, amelyekre támogatási igényt nyújtottak be, valamint azokat a tejelő teheneket, amelyek a termelőre kiosztott összes referenciamennyiségű tej előállításához szükségesek. Az állatok számát a III. mellékletben szereplő átváltási táblázat segítségével számítják át SZÁE-re;

b) a takarmánytermő-területet, amely a gazdaságnak azt a területét jelenti, amely az egész naptári év folyamán rendelkezésre áll a szarvasmarhák, juhok és kecskék tartásához. A takarmánytermő-területbe nem számítandók bele:

– épületek, erdők, tavak és utak,

– olyan területek, amelyeket más közösségi támogatás elnyerésére alkalmas növényi kultúrák, vagy állandó kultúrák vagy kerti növények céljára használnak, kivéve az állandó legelőt, amelyre területi kifizetés jár e rendelet 17. cikke és az 1255/1999/EK rendelet 19. cikke alapján,

– olyan területek, amelyek egyes szántóföldi növények termelői számára létrehozott támogatási rendszerben támogatásra jogosultnak minősülnek, amelyeket szárított takarmány támogatási rendszerben használnak, és amelyek nemzeti vagy közösségi területpihentetési rendszerbe tartoznak.

A takarmánytermő-területbe beszámítandók a megosztott hasznosítású területek, és azok a területek, amelyeken vegyes kultúrákat termesztenek."

6 E tekintetben az 1254/1999 rendelet (13) preambulumbekezdése megállapítja:

„[...] tekintettel a marhahús- és borjúhústermelés egyre intenzívebbé válásának alakulására, az állattenyésztéssel kapcsolatos támogatások az adott gazdaság szálastakarmány-termelő kapacitását, és a tartott állatok számát és faját figyelembe véve korlátozni kell; mivel a túlzottan intenzív termelési típusok elkerülésére az ilyen

támogatás fizetését a gazdaságban egy maximális állattartási sűrűség betartásához kell kötni; mivel azonban figyelembe kell venni a kistermelők helyzetét".

7 A 2000. július 17-i 1593/2000/EK tanácsi rendelettel (HL L 182., 4. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 30. kötet, 138. o.) módosított, az egyes közösségi támogatási programok integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerének létrehozásáról szóló, 1992. november 27-i 3508/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 355., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 223. o.) 1. cikke szerint valamennyi tagállam integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert hoz létre, amelyet az állattenyésztési ágazatban az 1254/1999 rendelet I. címe 1. fejezetével bevezetett, a marhahústermelőkre vonatkozó támogatási és kifizetési intézkedések esetében kell alkalmazni.

8 A 3887/92 rendelet tartalmazza ezen igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtási rendelkezéseit. E rendelet 2. cikke (1) bekezdésének szövege így hangzik:

„(1) E rendelet alkalmazásában:

[...]

c) minden takarmánytermő-területnek legalább hét hónapig állatok tartására rendelkezésre kell állnia; ennek az időszaknak a kezdő dátumát a tagállamok határozzák meg úgy, hogy az január 1-je és március 31. közé essen." [nem hivatalos fordítás]

9 A 3887/92 rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint:

„Ha megállapítást nyer, hogy a terület alapú támogatás iránti kérelemben bejelentett terület meghaladja a meghatározott területet, a támogatás összegét az ellenőrzés során ténylegesen meghatározott terület alapján kell kiszámítani. [...]

[...]

Ha a feltárt különbség meghaladja a meghatározott terület 20%-át, terület alapú támogatás nem adható.

[...]" [nem hivatalos fordítás]

10 Jóllehet a 3508/92/EGK tanácsi rendelettel az egyes közösségi támogatási intézkedésekre vonatkozóan létrehozott egységes igazgatási és ellenőrzési rendszer

részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2001. december 11-i 2419/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 327., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 34. kötet, 308. o.) hatályon kívül helyezte a 3887/92 rendeletet, azonban azt a 2002. január 1-je előtt megkezdett gazdasági évekkel vagy támogatási időszakokkal összefüggő támogatási kérelmekre vonatkozóan továbbra is alkalmazni kell.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

11 A Schouten a marhahúságazati közösségi támogatások elnyerése érdekében 2001. május 9-én kérelmet nyújtott be a miniszterhez aziránt, hogy 2001-re takarmánytermő-területként vegyen nyilvántartásba több, összesen 70,29 ha legelőterületet.

12 E földterületek némelyike árvízvédelmi töltésen kívüli. Az árvízvédelmi töltésen kívüli terület olyan, általában füves terület, amely a töltésen kívül, azaz a belterületet védő árvízvédelmi töltés és a folyómeder között helyezkedik el. Az árvízvédelmi töltésen kívüli területek hosszabb-rövidebb ideig részlegesen víz alá kerülnek.

13 A régióról 2001. május 10-én és 11-én műholdfelvétel és légi felvétel készült. Ezek azt mutatták, hogy víz alá került a Schoutenhez tartozó földterületek egy része.

14 A Schouten 2001. augusztus 1-jén a 26 hímivarú szarvasmarha tartása után a jelen ítélet 11. pontjában említett földterületekre támogatási kérelmet nyújtott be az 1254/1999 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján.

15 A miniszter 2001. december 17-i levelében arról értesítette a Schoutent, hogy néhány parcella távérzékeléssel meghatározott területe kisebb, mint a kérelemben megjelölt takarmánytermő-terület. Mivel a különbség meghaladta a 20%-ot, a Schouten nevén nyilvántartásba vett takarmánytermő-területet a 3887/92 rendelet 9. cikkének (2) bekezdése alapján nullára csökkentették.

16 A miniszter 2002. május 27-i határozatában azzal az indokkal utasította el a Schouten támogatási kérelmét a 26 hímivarú szarvasmarha tartása vonatkozásában, hogy a takarmánytermő-területet nullára csökkentették, és emiatt nem teljesült az 1254/1999 rendelet 12. cikkében előírt állománysűrűségi mutató.

17 A Schouten 2002. július 3-i levelével fellebbezést nyújtott be e határozat ellen. Fellebbezése alátámasztására úgy érvel 2002. július 22-i levelében, hogy 2002. július 2-án maga is kimérette az árvízvédelmi töltésen kívül elhelyezkedő földterületeket, és azok területe hozzávetőleg megegyezett a kérelemben megjelölt területtel.

18 A miniszter 2003. augusztus 8-i határozatában azzal az indokkal utasította el e fellebbezést, hogy a Schouten által takarmánytermő-területként bejelentett területek nem álltak a Schouten rendelkezésére szarvasmarha-, juh- és kecsketenyésztés céljára megszakítás nélkül hét hónapig, azaz 2001. március 31-től október 31-ig. A miniszter úgy ítélte meg, hogy a Schoutennek kell viselnie annak kockázatát, hogy a távérzékelés időpontjában áradás volt, és ennek folytán a meghatározott terület kisebb, mint amit korábban bejelentett.

19 A Schouten 2003. szeptember 17-i levelével keresetet nyújtott be a College van Beroep voor het bedrijfsleven előtt a miniszter ezen elutasító határozata ellen. Az alapügyben a Schouten azt állítja, hogy a távérzékelés időpontjában a körülmények rendkívüliek voltak, és ennek kockázatát nem neki kell viselnie. Azt is kijelenti, hogy a víz 2001. május 11-ét követően három nappal már visszahúzódott, és a szarvasmarhák tíz nappal később már ott legeltek.

20 A miniszter úgy véli, hogy az 1254/1999 rendelet 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának és a 3887/92 rendelet 2. cikke (1) bekezdése c) pontjának rendelkezéseit együttesen úgy kell értelmezni, hogy a takarmánytermő-területként bejelentett földterületeknek állati takarmányozás céljára alkalmasnak kell lenniük megszakítás nélkül hét hónapig, de mindenképpen a március 31-től október 31-ig terjedő időszakban. A miniszter azt állítja, hogy amennyiben ebben az időszakban távérzékelés útján megállapításra kerül, hogy a földterület teljesen vagy részlegesen víz alá került, e terület takarmánytermő-területként már nem áll rendelkezésre.

21 A College van Beroep voor het bedrijfsleven úgy ítéli meg, hogy a „rendelkezésre áll a szarvasmarhák, juhok és kecskék tartásához" kifejezés megszorító értelmezése nem olyan nyilvánvaló, hogy azzal kapcsolatban ne merülhetne fel ésszerű kétség.

22 E körülmények között a College van Beroep voor het bedrijfsleven az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy értelmezendő-e az 1254/1999/EK rendelet 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja és a 3887/92/EGK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja, hogy egy takarmánytermő-területként bejelentett terület már nem tekinthető »rendelkezésre álló« területnek, ha a vonatkozó időszakon belül bármely időpontban víz alatt állt?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: kötelezőek-e ezek a rendelkezések, különös tekintettel az alkalmazásukból eredő következményekre?

3) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén: milyen kritériumok alapján kell megítélni, hogy egy takarmánytermő-területként bejelentett terület, amely átmenetileg víz alatt állt, az 1254/1999/EK rendelet 12. cikke (2) bekezdésének

b) pontja és a 3887/92/EGK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében »rendelkezésre álló« területnek tekinthető-e?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és harmadik kérdésről

23 Az első és harmadik kérdésével, amelyeket együttesen kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy adott esetben milyen kritériumok alapján tekinthető a takarmánytermő-területként bejelentett terület, amely a vonatkozó időszakban átmenetileg víz alatt állt, az 1254/1999/EK rendelet 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja és a 3887/92/EGK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében „rendelkezésre állónak".

24 Elöljáróban le kell szögezni, hogy ezek a rendeletek nem határozzák meg pontosan, mit is kell érteni „rendelkezésre álló" takarmánytermő-terület alatt.

25 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely közösségi jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem annak szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek részét képezi (lásd különösen a C-294/01. sz. Granarolo-ügyben 2003. november 13-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-13429. o.] 34. pontját és a C-306/05. sz. SGAE-ügyben 2006. december 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11519. o.] 34. pontját).

26 Az 1254/1999 rendelet 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja sorolja fel azokat a területeket, amelyek nem számítandók be a takarmánytermő-területbe, a gazdaság azon területébe, amely a teljes naptári év folyamán rendelkezésre áll a szarvasmarhák, juhok és/vagy kecskék tartásához. E felsorolásban kifejezetten azok a területek szerepelnek, amelyek nem járulnak hozzá az adott gazdaság takarmányforrásához, mint például az épületek, erdők, tavak és utak, valamint az olyan területek, amelyeket más közösségi támogatás elnyerésére alkalmas növénytermesztés céljára használnak, kivéve azokat az állandó legelőket, amelyekre területi kifizetés jár.

27 Ebből következik, hogy a terület akkor minősíthető „rendelkezésre álló" takarmánytermő-területnek az említett rendelkezés értelmében, ha kizárólag állati takarmányozásra szolgál.

28 Ezt az értelmezést megerősítik az 1254/1999 rendelettel követett célok is. Amint ugyanis a (13) preambulumbekezdéséből is következik, e rendelet egyik célkitűzése az, hogy fékezze a marhahústermelés intenzitását, mivel a termelők egyre növekvő

számban tartanak szarvasmarhát a gazdaságukban, anélkül hogy a terület növekedne, és így elegendő lenne ezeknek az állatoknak a takarmányozására.

29 E cél elérése érdekében az 1254/1999 rendelet 4. cikke a különleges támogatás nyújtását az ugyanezen rendelet 12. cikkében előírt állománysűrűségi mutató betartásához köti, amely a gazdaságban tartott állatok száma és a takarmányozásukra az e gazdaságban fenntartott takarmánytermő-terület közötti arányt fejezi ki, így biztosítva, hogy az említett terület elegendő ezen állatok takarmányozási szükségleteinek fedezésére. Ennélfogva az a termelő, aki különleges támogatást szeretne kapni, nem használhatja az érintett területet más célra, mint az említett állatok takarmányozására.

30 Ebből következik, hogy a holland kormány állításával szemben az a körülmény, hogy valamely terület átmenetileg víz alá került a vonatkozó időszakban, fő szabály szerint nem akadálya annak, hogy az kizárólag az ott tartott állatok takarmányozására szolgáljon, következésképpen hogy „rendelkezésre álló" takarmánytermő-területnek minősüljön az 1254/1999 rendelet 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében. Végül ezzel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy ez utóbbi rendelkezés a felsorolásban nem említi az olyan átmenetileg víz alá került vagy elárasztható területeket, mint például az árvízvédelmi töltésen kívüli területek, míg ezzel szemben magában foglalja az olyan állandóan vízzel borított területeket, mint például a tavak.

31 Továbbá a 3887/92/EGK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja kimondja, hogy „minden takarmánytermő-területnek legalább hét hónapig állatok tartására

rendelkezésre kell állnia; ennek az időszaknak a kezdő dátumát a tagállamok határozzák meg úgy, hogy az január 1-je és március 31. közé essen".

32 E rendelkezésnek és az 1254/1999 rendelet 12. cikkének együttes értelmezéséből következik, amely 12. cikk – amint arra a jelen ítélet 29. cikke is utal – bevezeti az állománysűrűségi mutatót, amelynek célja, hogy csak akkor kerüljön sor a támogatásnyújtásra, ha a gazdaság területe kellő mértékben hozzájárul az ott tartott állatok takarmányozásához, hogy a takarmánytermő-terület csak akkor minősülhet „rendelkezésre állónak", ha az ténylegesen az érintett gazdaságban tartott állatok takarmányozására használható az adott naptári évben a nemzeti szabályozásban rögzített, január 1-je és március 31. közé eső kezdő időponttól legalább hét hónapig.

33 E legalább hét hónapos időszak előírása a holland kormány állításával szemben nem azt jelenti, hogy az említett takarmánytermő-terület „rendelkezésre állónak" minősüléséhez az állatoknak megszakítás nélkül ott kell tartózkodniuk.

34 Amint ugyanis a főtanácsnok is hangsúlyozza indítványa 51. pontjában, ha az adott naptári évben legalább hét hónapos határidő-előírás teljesült, az a körülmény, hogy az állatok – például egy rövid ideig tartó áradás miatt – átmenetileg nem tartózkodnak az érintett területen, nem befolyásolja azt, hogy e terület kizárólag az ott tartott állatok takarmányozására szolgál. Hasonlóképpen, amint azt a Schouten is helyesen adja elő, az, hogy e területek részlegesen, a vonatkozó időszakban néhány

napig víz alatt álltak, nem feltétlenül befolyásolja azok takarmánytermő-területkénti rendeltetését.

35 Másfelől rögzíteni kell, hogy a szóban forgó rendelkezések szövege egyáltalán nem említi, hogy az állatoknak a vonatkozó időszakban megszakítás nélkül a takarmánytermő-területen kell tartózkodniuk. Éppen az olyan időjárási események, mint az áradás, a fagy vagy a hó előfordulásának kockázata, amelyek a területeket átmenetileg megközelíthetetlenné teszik, késztethették a közösségi jogalkotót arra, hogy ne követelje meg a területen való megszakítás nélküli ott-tartózkodást.

36 A jelen esetben bizonyos, hogy a vitatott területek néhány napra víz alá kerültek. Ez az időszakos áradás, amely azt vonta maga után, hogy az állatok nem tartózkodtak az említett területeken, fő szabály szerint nem akadálya annak, hogy teljesüljön a 3887/92/EGK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontjában megkövetelt határidő-előírás.

37 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróságra hárul az a feladat, hogy megállapítsa, hogy azon körülmény ellenére, hogy a szóban forgó területeken rövid ideig nem tartózkodtak az állítok, e területeket ténylegesen állati takarmányozásra használhatták-e az adott naptári évben a nemzeti szabályozásban rögzített, január 1-je és március 31. közé eső kezdő időponttól legalább hét hónapig.

38 A fenti megfontolások összességére tekintettel azt a választ kell adni az első és harmadik kérdésre, hogy úgy kell értelmezni az 1254/1999/EK rendelet 12. cikke (2) bekezdésének b) pontját és a 3887/92/EGK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját, hogy a takarmánytermő-területként bejelentett földterület akkor minősíthető „rendelkezésre állónak", ha az egyrészről kizárólag a teljes naptári évben ott tartott állatok takarmányozására szolgál, másrészt azt az adott naptári évben a nemzeti szabályozásban rögzített, január 1-je és március 31. közé eső kezdő időponttól legalább hét hónapig ténylegesen állati takarmányozásra használhatták, annak ellenére, hogy ezek az állatok, különösen egy időszakos áradás miatt, nem megszakítás nélkül tartózkodtak az említett földterületen.

A második kérdésről

39 Figyelemmel az első és a harmadik kérdésre adott válaszra, a második kérdést nem szükséges megválaszolni.

A költségekről

40 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A marha- és borjúhús piacának közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1254/1999/EK tanácsi rendelet 12. cikke (2) bekezdésének b) pontját és az egyes közösségi támogatási rendszerekre vonatkozó integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1992. december 23-i 3887/92/EGK bizottsági rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy a takarmánytermő-területként bejelentett földterület akkor minősíthető „rendelkezésre állónak", ha az egyrészről kizárólag a teljes naptári évben ott tartott állatok takarmányozására szolgál, másrészt azt az adott naptári évben a nemzeti szabályozásban rögzített, január 1-je és március 31. közé eső kezdő időponttól legalább hét hónapig ténylegesen állati takarmányozásra használhatták, annak ellenére, hogy ezek az állatok, különösen egy időszakos áradás miatt, nem megszakítás nélkül tartózkodtak az említett földterületen.

Aláírások